

Suuntana Ruotsi

Tietopaketti liiketoiminnan aloittamiseen

Oulun kauppakamari

Kuva: Ola Ericson/imagebank.sweden.se

Heinäkuu 2015

Suuntana Ruotsi

Sisällysluettelo

1	YRITYKSEN MARKKINAN AVAAMINEN RUOTSISSA	4
1.1	Viennin muodot.....	4
1.1.1	Välitön vienti.....	4
1.1.2	Agentti.....	4
1.1.3	Jälleenmyyjä	5
1.1.4	Tytäryhtiö	5
1.1.5	Filiaali (sivuliike).....	5
1.1.6	Yhteisyritys.....	5
1.2	Vientitullaus ja huolinta	6
1.3	Arvonlisävero	7
1.4	Tekniset määräykset ja standardit.....	8
1.4.1	CE-merkintä, Gaffel-merkintä ja P-merkintä.....	8
1.4.2	Sertifiointi	9
1.4.3	Standardit.....	9
2	LIIKETOIMINNAN ALOITTAMINEN RUOTSISSA.....	9
2.1	Yritysmuodot.....	10
2.1.1	Tytäryhtiö - osakeyhtiö (Aktiebolag)	11
2.1.2	Sivuliike (filiaal)	11
2.1.3	Osakeyhtiön ja sivuliikkeen rekisteröinti	12
2.1.4	Perustettavan yritykseen tarvittavat luvat	13
2.2	Yritysrekisteri - Näringslivregistret	13
2.3	Arvonlisävero - MOMS (mervärdesskatt)	13
2.3.1	Rekisteröinti	14
2.3.2	Ulkomaalaiset yritykset	14
2.3.3	Arvonlisäveron suuruus ja maksaminen	14
2.4	Henkilötunnus	15
2.4.1	Personnummer - Henkilötunnus	15
2.4.2	Samordningsnummer – Väliaikainen henkilötunnus.....	15
3	RUOTSIN VEROTTAJA (Skatteverket, www.skatteverket.se)	16
3.1	F-vero ja FA -vero.....	16
3.2	Henkilöverotus	17
3.2.1	Yrityksellä ei ole kiinteää toimipaikkaa Ruotsissa	17
3.2.2	Yrityksellä on kiinteä toimipaikka Ruotsissa tai työntekijä työskentelee suomalaisen yrityksen Ruotsiin rekisteröidyn tytäryhtiön palveluksessa.....	17
3.3	Yritysverotus	18
3.4	Ennakkonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut.....	19
3.4.1	Ennakkonpidätys (Skatteavdrag).....	20
3.4.2	Sosiaaliturvamaksut (Socialavgifter)	21
3.4.3	Verotustiedot (Kontrolluppgifter).....	21
4	PANKKITILI, MAKSUJÄRJESTELMÄ (BANKGIROT) JA SÄHKÖISET PALVELUT RUOTSISSA.....	21

4.1	Pankkitili Ruotsissa	21
4.2	Maksujärjestelmä – Bankgirot.....	22
4.3	E-tunniste ja sähköiset palvelut	22
5	RAHOITUS	23
5.1	Vientitoiminnan rahoitusmahdollisuudet Suomessa.....	23
5.2	Vientitoiminnan rahoitusmahdollisuudet Ruotsissa	24
6	TYÖMARKKINAT	25
6.1	Työturvallisuus - Arbetsmiljöverket.....	25
6.2	Työmarkkinaosapuolet.....	25
6.3	Työterveyshoito Ruotsissa (Hälsovård).....	26
7	LIITTEITÄ	27
7.1	Julkiset kilpailutukset	27
7.2	LKAB:n tarjouspyynnöt	27
7.3	Kuljetustuki.....	28
7.4	Myyntitekniikkaa ja – kulttuuria Ruotsissa	28
7.5	Töihin Ruotsiin	30
7.6	Ruotsin kieli.....	31
8	LÄHTEET	32

ALKUSANAT

Suomi ja Ruotsi ovat läheiset kumppanit kaupan ja talouden alalla. Suomen ja Ruotsin teollisuuden rakenne on samantyyppinen. Tämän vuoksi kansainväliset talousintressit ovat hyvin samankaltaiset.

Ruotsi on Suomelle toiseksi tärkein vientimaa Saksan jälkeen. Viennin arvo Ruotsiin v. 2014 oli 6,2 mrd. euroa (-4 %), mikä vastasi 11.4% kokonaisviennistä. Tuonti Ruotsista oli v. 2014 6.5 mrd. euroa. Kauppataase oli 340 milj. euroa alijäämäinen. Suomen BKT kasvuennuste vuodelle 2015 on 0.5% (ETLA maaliskuu 2015) kun vastaavasti Ruotsin BKT kasvuennuste on 2.4% (Ruotsi hallitus toukokuu 2015). Ruotsin vahva talous luo mielenkiintoisia vientinäkymiä suomalaisille yrityksille. Suomen kansantalous tarvitsee lisää kasvua ja kansainvälistymistä – lähellä oleva mahdollisuus kannattaa hyödyntää.

Keskusteluissa eri yritysten kanssa on toivottu konkreettista ja kustannustehokasta opastusta ulkomaan kaupan käynnistämiseen. Vaikka Ruotsi on osa Euroopan Unionia ja sen sisämarkkinoita, vientiä suunnittelevat ja sen jo aloittaneet yritykset tarvitsevat tietoa Ruotsin markkinoista ja kaupan erityispiirteistä. Oulun Kauppakamari on teettänyt tämän oppaan yhteenvedoksi jo olemassa olevista palveluista tiiviiksi käsikirjaksi yritysten käyttöön.

Tämän oppaan tarkoituksena on antaa tietoa Ruotsissa toimimisesta, lainsäädännöstä, määräyksistä, viranomaistoiminnasta sekä muista liiketoiminnan käynnistämisessä huomioon otettavista asioista.

Oppaan tekstin on koonnut Pirkko Taskinen, Lavango Oy. Arvokkaina tietolähteinä ja kommentoijina ovat olleet Pohjoiskalotin Rajaneuvonta, Suomalais-ruotsalainen kauppakamari, BusinessOulu ja Oulun Kauppakamari. Oppaan tekemisen on mahdollistanut Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskuksen Yritysten toimintaympäristön kehittämisavustus.

Oulussa kesäkuussa 2015

Jari P. Tuovinen

toimitusjohtaja

Oulun kauppakamari

1 YRITYKSEN MARKKINAN AVAAMINEN RUOTSISSA

Tuoteyrityksellä tarkoitetaan sellaista yritystä, joka valmistaa tuotteita Suomessa ja haluaa viedä niitä suomalaisena yrityksenä Ruotsin markkinoille.

1.1 Viennin muodot

1.1.1 Välitön vienti

Välitön vienti tarkoittaa, että yritys hankkii itse asiakkaat ja myy tuotteet Ruotsissa ilman väliportaita. Tämä viennin muoto on vaativin kaikista viennin muodoista.

Välitön vienti vaatii yrityksen sitoutumista ja selkeää rahallista ja henkilökohtaista panostusta. Asiakassuhteet tarvitsevat jatkuvaa päivittämistä ja yrityksen henkilökunnan on koulutettava itseään oppiakseen ruotsalaisesta kulttuurista, kielestä ja lainsäädännöstä oleellisen, mitä vaaditaan pitkäjännitteiseen ja tulokselliseen toimintaan.

Suurimpana etuna välittömällä viennillä on, että yrityksellä on suora kontakti asiakkaisiin ja uusi päivitetty asiakasrekisteri on aina ajantasalla ja käytettävissä.

1.1.2 Agentti

Agentti on myyjä, joka myy yrityksen tuotteita suomalaisen päämiehen lukuun ja tekee myyntisopimukset päämiehen nimissä.

Agentin etuna on, että hän yleensä jo tuntee markkinat ja ympäristön, jossa toimii. Huono puoli on se, että agentilla itsellään on käytössä päivitetty asiakasrekisteri ja potentiaaliset kontaktit. Viejäyritys ei välttämättä kuitenkaan saa kaikkia agentin tietoja käyttöönsä.

Agentin käyttäminen uusien markkinoiden avauksessa on kustannustehokas ja vähäriskinen lähetysmistapa. Suurimpana haittapuolena on vientiyrityksen vähäinen mahdollisuus oppia markkinoista ja saada suoraa asiakaspalautetta.

1.1.3 Jälleenmyyjä

Jälleenmyyjä toimii omissa nimissään ja omaan lukuunsa. Jälleenmyyjää varten ei ole omaa lakia, minkä vuoksi on tärkeää tehdä sopimus osapuolten välille. Sopimus viejäyrityksen ja jälleenmyyjän välillä määrittelee osapuolten vastuut ja sitoumukset.

Koska jälleenmyyjä on itsenäinen, ei viejäyritys saa suoraa kontaktia markkinoihin ja loppuasiakkaisiin. Jälleenmyyjä toimii tilaajana, jolloin viejäyrityksen toimitukset perustuu jälleenmyyjään näkemykseen lopullisesta asiakastarpeesta.

1.1.4 Tytäryhtiö

Tietyissä tilanteissa suomalaisen yrityksen on perustettava yritys Ruotsiin. Tämä tulee ajankohtaiseksi etenkin silloin, kun suomalaisella yrityksellä on työntekijöitä Ruotsissa. Jos tavaratoimituksen kauppasopimuksessa on asennustyö mukana kauppasopimuksessa ja asennus kestää yli 9 kk on ulkomaisen yrityksen on rekisteröidyttävä Ruotsissa ruotsalaiseen arvonlisärekisteriin. Tytäryhtiö on tavallisesti osakeyhtiö, jonka toimintaa säätelee Ruotsin osakeyhtiölaki. Yrityksen johdon on perehdyttävä ruotsalaiseen osakeyhtiölakiin, hallituksen ja yhtiökokouksen toimintaan sekä ruotsalaiselle kaupparekisterille tehtäviin pakollisiin ilmoituksiin.

Tähän liittyen katso myös kohdat 2.1.1 ja 2.1.3.

1.1.5 Filiaali (sivuliike)

Tytäryhtiön vaihtoehtona yritys voi perustaa Ruotsiin sivuliikkeen eli filiaalın. Filiaali toimii emoyhtiön sivuliikkeenä ja itsenäisenä hallintoyksikkönä. Filiaalın rekisteröinti ei vaadi osakepääomaa, vaan sen varat ja velat ovat osa ulkomaisen yrityksen omaisuutta. Tähän liittyen katso myös kohdat 2.1.2 ja 2.1.3.

1.1.6 Yhteisyritys

Yhteisyritys on kahden tai useamman henkilön tai yrityksen tilapäiseksi tarkoitettu liiketoiminnallinen yhteistyö, jonka tarkoituksena on sopia voittojen, tappioiden ja vallan jakamisesta tietyssä hankkeessa.

Yhteisyrityksen perustaminen on yrityksille hyvä keino saada partneritoiminnan edut

käyttöönensä ilman yritysten konkreettista fuusiota. Yhteishankkeiden taustalla on riskien pienentäminen, taloudellisten kulujen jakaminen ja yhteisen tiedon hyödyntäminen.

Yhteishanke on sopimusluontoista toimintaa, jossa on vähintään kaksi osapuolta. Yhteishanke on samantyylinen kuin taloudellinen partnerisuhde, mutta yhdellä yhteishankkeen ajalliseen pituuteen liittyvällä erolla: yhteishanketta ei ole suunniteltu pitkäkestoiseksi suhteeksi osapuolten välille.

Yhteishankkeen aluksi sovitaan ja eritellään eri osapuolien yhteiset vastuualueet ja tavoitteet. Yhteistyöstä kannattaa tehdä sopimus, jotta mahdollisilta ongelmatilanteilta vältytään tulevaisuudessa. Yhteishankkeen päättymisestä voidaan esimerkiksi sopia joku tietty aikaraja sopimuksessa tai päättyminen voi olla sidoksissa saavutettuihin tuloksiin.

1.2 Vientitullaus ja huolinta

Suomi ja Ruotsi molemmat kuuluvat EU-maihin. Maiden EU -myynnit ja –hankinnat ovat sisäkauppaa eikä niistä tehdä tuonti- tai vientitullauksia. EU-maiden välisessä kaupassa tavarasta ei tarvitse tehdä tulli-ilmoitusta. Tavarasta on kuitenkin mahdollisesti annettava ulkomaankaupan tilastointia varten Intrastat-ilmoitus.

Tiedot EU:n jäsenmaiden välisestä kaupasta (sisäkauppa) kerätään erillisen menettelyn avulla, jota kutsutaan INTRASTAT-järjestelmäksi. Tuojat ja viejät ilmoittavat kuukausittain tarvittavat tilastotiedot sisäkaupastaan Tullille, joka vastaanottaa ja tarkastaa tiedot sekä laatii sisä- ja ulkokaupan tiedoista Suomen virallisen ulkomaankauppatilaston. Tilastotiedot lähetetään kuukausittain myös EU:n tilastotoimistolle Eurostatille.

Tiedonantajia ovat sisäkauppaa käyvät arvonlisäverovelvolliset. Tilastotietojen ilmoittamisen kynnyсарvo vuonna 2015 on tuonnissa 500 000 euroa ja viennissä 500 000 euroa:

- Jos yrityksen yhteisöhankintojen määrä kalenterivuoden aikana ylittää 500 000 euroa, yrityksen on annettava tilastoilmoitukset vain tuonnistaan.
- Jos yrityksen yhteisötoimitusten määrä kalenterivuoden aikana ylittää 500 000 euroa, yrityksen on annettava tilastoilmoitukset vain viennistään.
- Jos kynnyсарvo ylittyy sekä yhteisöhankinnoissa että -toimituksissa, yrityksen on annettava tilastoilmoitukset sekä tuonnissa että viennissä.

Tavaroiden ja palvelujen vienti koostuu tavaroita ja palveluja koskevista myynneistä, vaihtokaupoista, lahjoista tai avustuksista kotimaisilta talousyksiköiltä ulkomaisille talousyksiköille.

EU:ssa vienti tarkoittaa vapaassa liikkeessä olevien tavaroiden vientiä EU-maiden ulkopuolelle.

[Mitä on vienti?](#)

<http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/vienti/index.jsp>

1.3 Arvonlisävero

Yleinen arvonlisävero on Ruotsissa 25 % (elintarvikkeissa 12 %). Yritys on arvonlisävelvollinen Ruotsissa, jos yrityksellä on liiketoimintaa 12 kuukauden aikana 320.000 SEK arvosta. Yritys arvonlisävelvollinen Ruotsissa 1 kruunusta alkaen.

Yhteisökaupassa käytetään Y-tunnuksen asemesta arvonlisäverotunnusta, VAT-tunnusta (Value Added Tax).

Arvonlisäverotunnus perustuu Suomessa Y-tunnukseen:

Y-tunnus 0123456-7

VAT -tunnus kansainvälisessä muodossa FI01234567

Y-tunnuksen omaava yritys ei automaattisesti ole arvonlisäverorekisterissä, rekisteröinti hoidetaan veroviranomaisten kanssa.

Jotta tavarun ja palvelun myynti jäsenmaasta toiseen olisi verotonta, myyjän on pyydettävä ostajalta hänen VAT -tunnus ja merkittävä kauppalaskuun sekä ostajan VAT -tunnus että myyjän oma VAT -tunnus.

Tavarun ja palvelun myynnin arvonlisävero

Jos kaupan osapuolet ovat alv-rekisteröityjä yrityksiä, on myynti verotonta. Vero siirtyy silloin ostajan maksettavaksi ostomaan verokannan mukaan. Kauppalaskussa täytyy olla ostajan VAT-tunnus. Yhteisötavaramyyntiin liittyvä kuljetusasiakirja tai kopio on oltava myyjän hallussa, jotta tavarun lähtö maasta voidaan tarvittaessa todistaa

veroviranomaisille. Riittävä näyttö on myös rahdinkuljettajan erätiedot sisältävä rahtilasku.

Arvonlisäverojärjestelmä

(<http://www.logistiikanmaailma.fi/wiki/Arvonlis%C3%A4veroj%C3%A4rjestelm%C3%A4>)

1.4 Tekniset määräykset ja standardit

1.4.1 CE-merkintä, Gaffel-merkintä ja P-merkintä

Moniin tuotteisiin vaaditaan CE-merkintä, ennen kuin niitä saa myydä Ruotsissa.

CE-merkintä osoittaa, että tuote on tarkastettu ja se täyttää EU:n turvallisuus-, terveys- ja ympäristövaatimukset. Tavarantoimittaja tai maahantuojalla on vastuussa siitä, että tuotteella on CE-merkintä. CE-merkintä ei kuitenkaan ole laatumerkki.

CE-merkinnän lisäksi Ruotsissa on rakennusalalla kaksi laatumerkintää Gaffel –merkintä ja P-merkintä:

Gaffel –merkki osoittaa, että tuote täyttää Boverket:n rakennusmääräykset ja, että tuotteiden valmistusta valvotaan.

P-merkki on laatumerkki, jota vaaditaan usein Boverket:n rakennusmääräyksissä markkinoiden korkeimpien vaatimusten takia. Myös P-merkittyjen tuotteiden valmistusta valvotaan.

Lilla boken om P

(http://www.sp.se/sv/index/services/p_mark/Documents/SP_Lilla_boken_om_P_sidvis.pdf)

SITAC

(<http://www.sitac.se/m%C3%A4rkning.asp>)

Boverket

(<http://www.boverket.se/>)

1.4.2 Sertifiointi

SP Sitac on johtava sertifiointiorganisaatio. Lisää tietoa eri toimialojen sertifioinnista löytyy SP Sitac:n sivulta:

[SP:n eri toimialojen sertifikaateista](#)

(<http://www.sp.se/SV/INDEX/SERVICES/CERTPROD/CERTPRODPFIL/Sidor/default.aspx>)

1.4.3 Standardit

EU on harmonisoimassa määräyksiä ja standardeja, jotka ovat voimassa jokaisessa EU-maassa.

Toimialakohtaista standaritietoa löytyy Swedish Standards Institute:n sivuilta:

[Swedish Standards Institute](#)

(<http://www.sis.se/>)

Boverket:n rakennusvaatimuksia löytyy alla olevalta Boverket:n sivulta:

[Boverket:n rakennusvaatimuksia](#)

(<http://www.boverket.se/sv/byggande/regler-for-byggande/>)

2 LIIKETOIMINNAN ALOITTAMINEN RUOTSISSA

Tässä osiossa käsitellään vientiä, joka voi sisältää myös Ruotsissa tehtävää työtä ruotsalaiselle tilaajille. Tässä käsitellään myös yritystä, joka haluaa perustaa yrityksen Ruotsiin.

Ruotsin lainsäädäntö asettaa työn teettämistä harjoittavalle suomalaiselle (ulkomaalaiselle) yritykselle suuremmat vaatimukset kuin yritykselle, joka harjoittaa pelkkää tavarantoimitusta.

Tavarantoimitajana suomalaisen yrityksen on huolehdittava vain siitä, että viennin kuljetusasiapaperit on asianmukaisesti tehty, laskuun on lisätty sekä arvonlisäverotunnus (VAT) että Suomen arvonlisävero.

2.1 Yritysmuodot

Yrityksen perustaminen Ruotsissa on yksinkertainen prosessi. Menettelyt ovat yksinkertaisia ja tehokkaita perustuen avoimeen järjestelmään, joka pyrkii helpottamaan uusien yritysten perustamista.

Osakeyhtiö tai filiaali (sivuliike)?

Kun ulkomalainen yritys perustaa yrityksen Ruotsiin, se on tyypillisimmin joko

- Tytäryhtiö - osakeyhtiö (Aktiebolag)

tai

- Sivuliike (filial)

Useinmiten perustettava yhtiö on yksityinen osakeyhtiö. Yksityinen osakeyhtiö on laillinen toimija Ruotsissa. Osakepääoman vähimmäismäärä on SEK 50.000.

Sivuliike on osa ulkomaista osakeyhtiötä, joka harjoittaa liiketoimintaa Ruotsissa.

Yksityinen osakeyhtiö sekä sivuliike on rekisteröitävä Ruotsin yritysrekisteriin (Bolagsverket) ja Ruotsin verovirastoon (Skatteverket).

Osakeyhtiön on nimitettävä hallitus. Jos se on osakeyhtiö on julkinen, on sille nimitettävä myös toimitusjohtaja. Sivuliikellä on oltava toimitusjohtaja. Toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten kotimaalle on olemassa omat säännöt.

Osakeyhtiön ja sivuliikkeen on noudatettava Ruotsin kirjanpitoasetuksia ja teettettävä tilintarkastus. Tilintarkastusta ei vaadita, jos yrityksen vuotuinen liikevaihto on enintään 3.000.000 SEK, varat taseessa ovat enintään 1.500.000 SEK kruunua ja henkilöstömäärä on enintään 3 vuosittain. Osakeyhtiön ja sivuliikkeen pääyhtiön on toimitettava tilinpäätöksensä Bolagsverket:lle. Sivuliikkeen on pidettävä kirjanpitoa erillään muusta emoyhtiön kirjanpidosta.

Verotuksessa osakeyhtiötä ja sivuliikettä kohdellaan samalla tavalla, mutta veroseuraamukset riippuvat yrityksen rakenteesta. Osakeyhtiöt voivat saada verovapauden konsernin sisäisten osinkojen kautta saadusta tuloksesta. Sivuliike voi saada veroetuja siirtymäkauden ajaksi, kun liiketoimintaa käynnistetään. Alijäämät voivat olla vähennyskelpoisia ulkomaalaiselle yhtiölle, koska sivuliike ei ole oikeuskelpoinen toimija yksinään. Tätä etua ei voi saada tytäryhtiö, jota pidetään Ruotsin oikeuskelpoisena toimijana riippumatta omistuksesta.

Termiä "edustaja" käytetään toisinaan vaihtoehtoisena liiketoiminnan muotona. "Edustaja" ei kuitenkaan ole oikeuskelpoinen toimija Ruotsin laissa.

2.1.1 Tytäryhtiö - osakeyhtiö (Aktiebolag)

Osakeyhtiön voi perustaa yksi tai useampi henkilö. Jotta osakeyhtiön voi perustaa, on osakepääomaa oltava vähintään 50 000 kruunua. Osakkeenomistajat vastaavat yhtiön velvoitteista sijoittamallaan pääomapanoksella.

Suomalainen yhtiö voi perustaa tytäryhtiön kahdella eri tavalla: joko perustamalla uuden osakeyhtiön tai ostamalla valmiin ns. pöytälaatikkoyhtiön. Pöytälaatikkoyhtiö on jo aikaisemmin perustettu osakeyhtiö ja periaatteessa valmis toimintaan. Ennen toiminnan aloittamista pöytälaatikko-osakeyhtiössä täytyy tehdä tarvittavat muutokset, kuten yhtiön nimenmuutos, toimialan määrittäminen sekä uuden hallituksen, mahdollisen toimitusjohtajan ja tilintarkastajan nimeämiset. Perustettavan osakeyhtiön toiminnan voi aloittaa vasta yrityksen rekisteröinnin jälkeen.

Ulkomainen yritys, joka haluaa harjoittaa elinkeinotoimintaa Ruotsissa, mutta ei halua perustaa osakeyhtiötä, voi rekisteröidä yrityksen sivuliikkeen eli filiaalın.

2.1.2 Sivuliike (filial)

Filiaali toimii emoyhtiön sivuliikkeenä ja itsenäisenä hallintoyksikkönä. Filiaalın rekisteröinti ei vaadi osakepääomaa, vaan sen varat ja velat ovat osa ulkomaisen yrityksen omaisuutta. Filiaalilla on oltava erillinen kirjanpito samoin kuin Ruotsissa asuva auktorisoitu tai hyväksytty tilintarkastaja, joka tarkastaa sen tilinpäätöksen. Filiaali lasketaan kiinteäksi toimipaikaksi Ruotsissa ja yritystä verotetaan siten Ruotsissa tapahtuvasta elinkeinotoiminnasta.

Suomalaisen emoyhtiön toimitusjohtaja voi toimia filiaalın toimitusjohtajana ja toiminimen kirjoittajana. Jos filiaalilla ei ole henkilökuntaa, täytyy sille nimetä virallisia tiedoksiantoja vastaanottava henkilö. Filiaalın nimen voi valita vapaasti mutta nimeen tulee liittää sana "filial".

Alla olevan linkin takaa löytyy Verksamst.se Bolagsverket, Skatteverket ja Tillväxtverket – yhteissivusto, kun haluat aloittaa yritystoiminnan Ruotsissa:

[Yrityksen perustaminen Ruotsissa](#)

(<https://www.verksamst.se/starta>)

Bolagsverket:n neuvoja yrityksen perustamiseen:

[Perusta yritys](#)

(<http://www.bolagsverket.se/mg/blivande/starta>)

2.1.3 Osakeyhtiön ja sivuliikkeen rekisteröinti

Osakeyhtiön ja filiaalın perustamisesta on tehtävä ilmoitus sekä Bolagsverketille (vastaa Suomen Patentti- ja rekisterihallitusta) että Skatteverketille (verottaja). Internet-tunnusten avulla rekisteröinnin voi tehdä verksamst.se -sivustolla. Rekisteröityessä Bolagsverketille yrityksen nimi suojataan. Osakeyhtiöiden ja ulkomaisten yhtiöiden sivuliikkeiden nimensuojaus koskee koko maata. Kun Bolagsverket on rekisteröinyt osakeyhtiön tai filiaalın, saa se ruotsalaisen organisaatiotunnuksen (organisationsnummer).

Filiaalın ilmoituksen tekee suomalaisen emoyrityksen nimeämä toimitusjohtaja.

Filiaali ei ole erillinen juridinen toimija vaan osa ulkomaista emoyritystä.

Bolagsverket –sivut:

[Bolagsverket](#)

(<http://www.bolagsverket.se/>)

Skatteverketille on tehtävä ilmoitus seuraavista asioista (yritysmuodosta huolimatta):

- hakemus F- tai FA-verosta (kts 4.1)
- ilmoitus arvonlisäveronalaisesta toiminnasta
- ilmoitus työnantajaksi ryhtymisestä, mikäli yrityksellä tulee olemaan työntekijöitä
- tietoja ennakoveron laskemista varten

Kun rekisteröinti on valmis, saadaan rekisteröintitodistus, F- tai FA-verotodistus sekä tietoja siitä, minkä suuruista ennakoveroa yrityksen on maksettava verotilille kuukausittain.

Skatteverket - Yrityksen rekisteröiminen:

[Yrityksen rekisteröiminen](#)

<http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/blanketterbroschyler/broschyler/info/418.4.6efe6285127ab4f1d2580007662.html>)

Yrityksen perustajan muistilista

Verksamt.se -sivustolla voi luoda muistilistan niistä asioista, jotka on otettava huomioon yritystä perustaessa Ruotsiin. Yrityksen perustajan muistilista:

[Yrityksen perustajan muistilista](#)

<https://www.verksamt.se/alla-e-tjanster/din-checklista>)

2.1.4 Perustettavan yritykseen tarvittavat luvat

Erityyppiset yritykset voivat tarvita luvan kunnalta, lääninhallitukselta tai joltakin muulta viranomaiselta. Lupavaatimukset aloittain voi tarkistaa verksamt.se –sivustolta:

[Lupien hakeminen](#)

<https://www.verksamt.se/alla-e-tjanster/hitta-tillstand>)

Tietyntyyppistä liiketoimintaa harjoittavien yritysten ja henkilöiden on ilmoitauduttava rekisteriin rahanpesun estämiseksi. Rekisteri on otettu käyttöön, jotta estetään rikollisesta toiminnasta tulevan rahan muuttamisesta omaisuudeksi, jota voidaan käyttää avoimesti. Bolagsverket –sivuilta voi tarkistaa, onko yritys ilmoitettava tähän rekisteriin:

[Rekisteröivät yritykset Ruotsissa](#)

<http://bolagsverket.se/om/oss/fler/penningtvatt>)

2.2 Yritysrekisteri - Näringslivregistret

Näringslivregistret – ruotsalaisen elinkeinorekisterin kautta saa tietoa olemassa olevista yrityksistä Ruotsissa. Näringslivregistret -tietokanta löytyy alla olevan linkin takaa:

[Yritysrekisteri](#)

<https://snr4.bolagsverket.se/snrgate/startIn.do>)

2.3 Arvonlisävero - MOMS (mervärdesskatt)

Yrittäjien välisissä liiketoimissa ostava yrittäjä voi vähentää arvonlisäveron, jonka toinen arvonlisäverovelvollinen yrittäjä on laskuttanut häneltä. Ruotsissa useimpien tavaroiden ja palveluiden arvonlisävero on 25 prosenttia, mutta joidenkin tätä alempi, joko 12, 6 tai 0 prosenttia. Yrityksen on tehtävä ilmoitus yrityksen maksamista ja saamista

arvonlisäveroista joko kuukausittain, joka kolmas kuukausi tai kerran vuodessa.

2.3.1 Rekisteröinti

Yritys, joka on velvollinen maksamaan arvonlisäveroa ja jolla on oikeus periä arvonlisävero takaisin, on kirjauduttava alv-rekisteriin. Ilmoittaminen tulee tehdä ennen yrityksen toiminnan aloittamista.

2.3.2 Ulkomaalaiset yritykset

Jos ulkomaalainen yritys on velvollinen maksamaan arvonlisäveroa Ruotsissa, yrityksen täytyy ilmoittautua arvonlisäverorekisteriin.

Jos suomalainen yritys myy tavaroita tai palveluja vain arvonlisäverorekisteröityneille asiakkaille Ruotsissa, sovelletaan yleensä käännettä verovelvollisuutta. Jos ruotsalainen asiakas on arvonlisäverovelvollinen, suomalaisen yrityksen ei tarvitse rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi. Kuitenkin suomalaisella yrityksellä on oikeus pyytää arvonlisäverovelvollisuutta Ruotsissa.

Suomalaisen yrityksen täytyy rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi, vaikka yritys ei olisi verovelvollinen Ruotsissa, mutta yritys myy tavaraa toiseen EU-maahan Ruotsista. Yrityksen täytyy myös rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi, jos yritys ostaa tavaraa Ruotsiin toisesta EU-maasta.

Jos yritys myy tavaraa Ruotsin ulkopuolelta suoraan kuluttajille Ruotsissa (esim. verkkokauppa), yrityksen on rekisteröidyttävä arvonlisäverovelvolliseksi Ruotsissa ja sovellettava Ruotsin arvonlisäveroa myyntiin, kun liikevaihto ylittää 320.000 SEK vuodessa. Yritys voi myös rekisteröityä vapaaehtoisesti, vaikka myynti laskee alle 320.000 kruunun.

[Verotusrekisteröinti](http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/skatter/internationellt/utlandskforetag/att_ansokaomskatterregistrering.4.71004e4c133e23bf6db800016137.html)

http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/skatter/internationellt/utlandskforetag/att_ansokaomskatterregistrering.4.71004e4c133e23bf6db800016137.html

2.3.3 Arvonlisäveron suuruus ja maksaminen

Tavaroiden ja palveluiden arvonlisävero Ruotsissa on 25 prosenttia. Seuraavissa tapauksissa arvonlisävero voi olla 12, 6 tai 0 prosenttia:

- 0%: esim. sairaanhoito ja hammashoito
- 6%: esim. sanomalehdet, kirjat, taksi-, bussi-, lento- ja junamatkat Ruotsissa, konsertit
- 12%: esim. elintarvike, ravintolat, hotellit

Yrityksen on tehtävä ilmoitus yrityksen maksamista ja saamista arvonlisäveroista joko kuukausittain, joka kolmas kuukausi tai kerran vuodessa.

2.4 Henkilötunnus

2.4.1 Personnummer - Henkilötunnus

Kaikki henkilöt, jotka ovat kirjoilla Ruotsissa saavat henkilötunnuksen (ett personnummer) henkilöllisyyden tunnistamiseksi. Henkilötunnuksen saa Skatteverket:stä. Henkilötunnus on elinikäinen huolimatta siitä muuttaako välillä pois Ruotsista.

EU-maiden kansalaisilla on periaatteessa oikeus liikkua vapaasti EU: n sisällä, työskennellä, opiskella, jäädä eläkkeelle tai yksinkertaisesti vierailla toisessa EU -maassa. Mutta kuitenkin ilman Personnummer:a EU: n kansalaisella tulee ongelmia esimerkiksi työsopimuksen tai vuokrasopimuksen allekirjoittamisessa tai jopa yhteiskunnan palvelujen saamisessa:

[Att flytta till Sverige](#)

(<http://granstjanst.net/images/Kommerskollegium Att flytta till Sverige webb.pdf>)

2.4.2 Samordningsnummer – Väliaikainen henkilötunnus

Samordningsnummer on väliaikainen henkilötunnus, jota Ruotsin viranomaiset voivat käyttää niiden henkilöiden henkilöllisyystunnuksena, jotka eivät ole kirjoilla Ruotsissa. Samordningsnummer -tunnusta voivat käyttää ulkomaalaiset henkilöt, jotka esim. työskentelevät tilapäisesti Ruotsissa tai käyvät töissä naapurimaasta tai opiskelevat yliopistossa väliaikaisesti. Henkilöt voivat myöhemmin saada myös Personalnummer – henkilötunnuksen ja tällöin käytetään Personalnummer -tunnusta.

Verovirasto antaa Samordningsnummer –tunnuksen muiden viranomaisten pyynnöstä. Muita viranomaisia voivat olla Rikspolisstyrelsen, Försäkringskassan, passiviranomaisen ja Sjöfartsverket:n.

Skatteverket vaatii Personalnummer –tunnuksen henkilökortin myöntämiseen. Lisäksi Personalnummer –tunnus vaaditaan pankkitilin avaamiseen Ruotsissa. Yritykset tarvitsevat työntekijöiden Personalnummer –tunnuksen ja ruotsalaisen pankkitilin palkkojen ja verojen maksamiseen.

3 RUOTSIN VEROTTAJA (Skatteverket, www.skatteverket.se)

3.1 F-vero ja FA -vero

F(Företag) –vero, yritysvero, on yritysten ennakkovero.

Yrittäjän, joka harjoittaa liiketoimintaa yksityisenä ammatinharjoittajana, pitää olla rekisteröitynyt verottajan hyväksymänä F-verotettavaksi. F-vero on Skatteverket:n arvio ennakkoveroista ja sosiaaliturvamaksuista. F-vero koostuu kunnallisverosta, valtion tuloverosta ja sosiaaliturvamaksuista. Yrittäjä maksaa itse verot ja sosiaalimaksut ("egenavgifter") joka kuukausi. Verottajan hyväksyntä on voimassa toistaiseksi. Rekisteröinnistä lähetetään pyydettäessä rekisteriote. Koska F-verovelvollinen itse maksaa ennakkoveronsa ja omat sosiaaliturvamaksunsa, asiakkaan ei tarvitse huolehtia sosiaaliturvamaksuista.

FA –vero koskee yrittäjää, jolla on Ruotsissa sekä liiketoimintaa että työntekijöitä. Tällöin tarvitaan sekä F- että A (Anställd) –verotodistus. Yrittäjä maksaa palkoista työntekijöiden verot ja työnantajamaksut normaalisti (A skatt). Yrittäjän osalta verot ja työnantajamaksut maksetaan liiketoiminnan tulojen mukaan (F skatt).

Kun yrittäjä ottaa tilauksen ja laskuttaa liiketoiminnastaan, on F verovelvollisen mainttava kirjallisesti, että kysessä on F-vero.

FA –vero ei koskaan koske osakeyhtiötä.

3.2 Henkilöverotus

3.2.1 Yrityksellä ei ole kiinteää toimipaikkaa Ruotsissa

Oleskelu ulkomailla kestää enintään 6 kk

Jos työntekijän oleskelu ulkomailla kestää enintään 6 kuukautta, palkka verotetaan Suomessa normaaliin tapaan, eikä työntekovaltiolla ole yleensä verotusoikeutta.

Oleskelu työskentelyvaltiossa kestää yli 6 kk

Jos työntekijä oleskelee Ruotsissa yli 6 kk ja oleskelupäivien lisäksi muutkin alla listatut kuuden kuukauden säännön edellytykset täyttyvät, palkka verotetaan Ruotsissa ja Suomessa se on vapaa tuloverosta.

Kuuden kuukauden sääntö voi soveltua vain, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät

1. työstä johtuva oleskelu Ruotsissa kestää vähintään 6 kuukautta ja
2. työntekijä ei oleskele Suomessa enempää kuin keskimäärin 6 päivänä/ kk.

Vaikka palkka olisi verovapaata Suomessa, on työnantaja velvollinen toimittamaan vakuutetun sairaskorvausmaksun ennakonpidätyksen (ns. minipidätys).

Jos yrityksellä ei ole kiinteää toimipaikkaa Ruotsissa, ei yritys pidätä Ruotsiin maksettavaa veroa, vaan työntekijä maksaa itse veron (SA-skatt) Skatteverketille.

Jos kuuden kuukauden säännön soveltuminen ei ole varmaa työn alussa, työnantaja toimittaa aluksi normaalin ennakonpidätyksen Suomeen. Kun säännön soveltuminen varmistuu, Suomessa toimitettu ennakonpidätys siirretään viranomaisteitse Ruotsiin.

3.2.2 Yrityksellä on kiinteä toimipaikka Ruotsissa tai työntekijä työskentelee suomalaisen yrityksen Ruotsiin rekisteröidyn tytäryhtiön palveluksessa

Ruotsissa oleva kiinteä toimipaikka tuo työnantajalle aina mukanaan normaalit työnantaja- ja verovelvoitteet. Myös silloin, kun työnantaja on suomalaisen yrityksen Ruotsiin rekisteröity tytäryhtiö, Ruotsilla on oikeus verottaa kyseinen palkka. Veroprosentti määräytyy Ruotsin lainsäädännön mukaan. Palkasta on kuitenkin annettava veroilmoitus myös Suomeen. Jos tulo verotetaan Suomessa, kaksinkertainen verotus poistetaan.

Jos henkilö työskentelee Ruotsissa alle kuusi kuukautta, hän voi anoa ns. rajoitettua verovelvollisuutta (särskild inkomstskatt, SINK), jolloin Ruotsissa ansaitusta palkasta verotetaan 20 prosenttia veroa. Vaihtoehtoisesti työntekijä voi maksaa tuloistansa veroja Ruotsin tuloverolain mukaisesti.

Jos oleskelu Ruotsissa kestää yli kuusi kuukautta työntekijästä tulee yleisesti verovelvollinen Ruotsiin. Silloin työntekijän palkasta verotetaan Ruotsin veroprosentin mukaan ja hänen on tehtävä veroilmoitus Ruotsin verottajalle. Työnantajan on tällöin rekisteröidyttävä työnantajaksi Ruotsissa. Ilmoitus tehdään Skatteverketille.

Jos työntekijä palkataan tytäryhtiön johtoon, esim. toimitusjohtajaksi, tai jos hänellä on ainutlaatuista osaamista, jota on vaikea löytää Ruotsista, työntekijälle voidaan anoa eksperttiveropäätös, jolloin 25 prosenttia tuloista on verovapaata.

3.3 Yritysverotus

Yritysvero Ruotsissa on 22% yhtiön voitosta.

Yritys, jolla on kiinteä toimipaikka Ruotsissa

Ulkomaalainen henkilö voi harjoittaa elinkeinotoimintaa Ruotsissa joko yksityisenä elinkeinonharjoittajana (fyysinen henkilö) tai yhtiössä (juridinen henkilö). Ulkomaiset juridiset henkilöt ovat rajoitetusti verovelvollisia Ruotsiin ja maksavat veroja ainoastaan niistä tuloista, jotka liitetään heidän kiinteään toimipaikkaansa Ruotsissa. Kiinteällä toimipaikalla tarkoitetaan yritystoiminnan pysyvää paikkaa, josta käsin yritys harjoittaa toimintaansa.

Ulkomaiset fyysiset henkilöt (eli yksityiset elinkeinonharjoittajat) ovat yleensä rajoitetusti verovelvollisia Ruotsissa, ja maksavat veroja kiinteään toimipaikkaansa liitetystä tuloista. Mutta jos ulkomaiset fyysiset henkilöt asuvat tai oleskelevat säännöllisesti Ruotsissa, ovat he rajoittamattomasti verovelvollisia kaikista tuloistaan niin Ruotsissa kuin ulkomailla.

Ruotsissa on myös mahdollista saada ulkomaalaisille työntekijöille verohelpotuksia – Experts-katt. Eksperttiverotuksessa ulkomaalaista asiantuntijaa verotetaan 25% tuloista ja työnantajamaksuista henkilö on verovapaa.

Suomalaisten yritysten on maksettava Suomeen veroa sekä Suomesta että Ruotsista

saamastaan tulosta. Jos samasta tulosta maksetaan vero sekä Suomeen että Ruotsiin syntyy kaksinkertaista verotusta. Tämä estetään poistamalla kaksinkertainen verotus Suomessa. Käytössä on kaksi menetelmää: ulkomailla maksetun veron hyvittäminen ja Suomen verosta vapauttaminen. Yleensä käytetään hyvitysmenetelmää.

Yrittäjä on velvollinen pidättämään arvonlisäveron myymistään veronalaisista tuotteista ja palveluista ja tilittämään sen Ruotsin valtiolle. Yritys ei pääsääntöisesti suorita veroa Suomessa niiden tavaroiden myynnistä, jotka kuljetetaan arvonlisäverovelvolliselle ostajalle Ruotsiin (toiseen EU-maahan, veroton yhteisömyynti). Myynti lasketaan verottomaksi yhteisömyynniksi vain, jos:

- myyjä on varmistanut, että ostaja on rekisteröity arvonlisäverovelvolliseksi toisessa EU-maassa.
- myyjän on myös merkittävä laskuunsa oman alv-numeronsa lisäksi ostajalle toisessa EU-maassa annettu alv-numero, ja tavara kuljetetaan EU-maasta toiseen.

Yritys ilman kiinteää toimipaikkaa

Jos yrityksellä ei ole kiinteää toimipaikkaa Ruotsissa, voi se silti olla velvollinen pidättämään arvonlisäveron myymistäsi tuotteista ja palveluista ja tilittämään sen Ruotsin valtiolle.

Palvelunmyynnin arvonlisäverotus riippuu siitä, onko ostajana elinkeinonharjoittaja vai muu kuin elinkeinonharjoittaja (kuluttaja). Jos veronalaisen tuotteen tai palvelun ostaja on arvonlisärekisterissä Ruotsissa, pätee tällöin ulkomaisia yrityksiä koskeva erityissääntö, käännetty verovelvollisuus (omvänd skatteskyldighet). Tällöin tuotteen tai palvelun ostaja, ei myyjä, on velvollinen tilittämään arvonlisäveron valtiolle. Vastakkainen verovelvollisuus ei päde esimerkiksi kiinteistöjen vuokraamisessa, matkojen myynnissä tai viihde-, urheilu- tai kulttuuripalveluiden myynnissä. Kuluttajalle tapahtuva myynti verotetaan sen sijaan siinä maassa, jonne myyjä on sijoittautunut.

Yrityksen, joka on verovelvollinen arvonlisäveroista on yrityksesi oltava Ruotsin arvonlisäverorekisterissä.

3.4 Ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut

Työnantajaksi katsotaan silloin, kun maksaa korvauksen työstä maksunsaajalle, joka ei ole oikeutettu F-verovelvolliseksi. Työntekijän lisäksi korvauksen saaja voi olla urakoitsija tai

elinkeinoharjoittaja.

Kun palkataan henkilö ensimmäistä kertaa, on rekisteröidyttävä työnantajaksi Ruotsin verovirastoon. Työnantajan velvollisuuksia ovat:

- vähentää verot maksettaessa korvausta työstä
- maksaa työnantajamaksut
- tehdä työnantajailmoitukset (verot ja maksut)

[Skatteverket:n esite työnantajille](https://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/sjalvservice/blanketterbroschyrrer/broschyrrer/info/454.4.39f16f103821c58f680007853.html)

(<https://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/sjalvservice/blanketterbroschyrrer/broschyrrer/info/454.4.39f16f103821c58f680007853.html>)

[Skatteverket:n ohjeet työnantajalle](http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/arbetsgivare.4.76a43be412206334b89800047942.html)

(<http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/arbetsgivare.4.76a43be412206334b89800047942.html>)

[Ilmoittautuminen työnantajaksi Skatteverket:lle](http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/arbetsgivare/registrering.4.18e1b10334ebe8bc80003496.html)

(<http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/arbetsgivare/registrering.4.18e1b10334ebe8bc80003496.html>)

Ilmoitus on annettava Skatteverket:lle myös silloin, kun toiminta työnantajana loppuu.

3.4.1 Ennakonpidätys (Skatteavdrag)

Ennakonpidättäminen riippuu siitä onko henkilö F- vai A-verovelvollinen

Ennakonpidätys on tehtävä aina palkasta, jos vastaanottaja ei ole hyväksytty F-verovelvolliseksi.

Ennakonpidätys on tehtävä palkasta A-verovelvolliselta, mikäli henkilöllä on ansioita vähintään 1.000 SEK koko vuoden ajalta.

Ennakonpidätykselle on seuraavat vaihtoehdot:

- verotaulukon (Skattetabeller) mukaan, jos palkka on työntekijän pääasiallinen tulo

[Skattetabeller](http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/arbetsgivare/skattetabeller.106.58d555751259e4d6616800010824.html)

(<http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/arbetsgivare/skattetabeller.106.58d555751259e4d6616800010824.html>)

- 30 prosenttia, jos palkka on sivutulo

- Skatteverket:n päätöksen mukaan

Skatteavdrag

(<http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/arbetsgivare/skatteavdrag.4.233f91f71260075abe8800021121.html>)

3.4.2 Sosiaaliturvamaksut (Socialavgifter)

Työnantajana maksat myös työntekijän sosiaaliturvamaksuja. Sosiaaliturvamaksut ovat työnantajamaksuja työntekijäkohtaisesti kuten esimerkiksi eläkemaksu ja sairausvakuutusmaksu.

Socialavgifter

(<http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/arbetsgivare/socialavgifter.4.18e1b10334e8e8bc80005862.html>)

3.4.3 Verotustiedot (Kontrolluppgifter)

Työnantajan on toimitettava edellisen vuoden työntekijöiden verotustiedot kalenterivuositain 31. päivä tammikuuta mennessä Skatteverket:lle.

Kontrolluppgifter Skatteverket:lle

(<http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/arbetsgivare/kontrolluppgifter.4.7856a2b411550b99fb7800086379.html>)

4 PANKKITILI, MAKSUJÄRJESTELMÄ (BANKGIROT) JA SÄHKÖISET PALVELUT RUOTSISSA

Monet viranomaiset käyttävät Ruotsissa sähköisiä palveluja esim. Skatteverket.se ja Verksam.se. Haettaessa yritykselle oikeutta sähköisiin palveluihin, hakijalla on oltava ruotsalainen henkilötunnus (personnummer).

4.1 Pankkitili Ruotsissa

Pankkitilin avaamiseen Ruotsissa vaaditaan Ruotsin henkilötunnus (personnummer), väliaikainen henkilötunnus (samordningsnummer) tai ruotsalainen yritystunnus (organisasjonsnummer). Lisäksi pankit vaativat yrityksiltä suositusta suomalaiselta pankilta tai tilinavausmaksua.

Tilin avaamisesta Ruotsissa kannattaa ottaa yhteyttä ensin yrityksen pankkiin Suomessa. Pankeilla on hyvin erilaiset käytännöt ulkomaisten asiakkaiden tilin avauksissa. Kannattaa tutustua useamman pankin mahdollisuuksiin.

4.2 Maksujärjestelmä – Bankgirot

Pankkitilin voi avata Ruotsissa henkilö, jolla on Bolagsverket:n rekisterin mukaan yrityksen allekirjoitusoikeus. Ruotsissa yritykset keskittävät usein raha-asiansa samalle pankille ja käyttävät enemmän verkkopankkeja kuin Suomessa.

Pankkitilin avaamiseen pankit voivat vaatia todistuksen verottajalta, että verot on maksettu kotimaassa. Lisäksi pankit voivat vaatia käyttötilin avaamiseksi suosituskirjeen suomalaiselta pankilta.

Bankgirot

Ns. ”bankgirot:n” eli pankkisiirron käyttö maksuliikenteessä on yleistä. Bankgirot tarkoittaa sitä, että yrityksillä on yksi ainoa pankkisiirtonumero, jota käytetään kaikissa maksulomakkeissa. Clearing tapahtuu pankkisiirtokeskuksen välityksellä.

Pankkisiirtonumero pysyy samana, vaikka yritys vaihtaisi pankkia. Tämän takia pankin vaihto ei näy laskuissa ja asiakassuhteissa. Pankkisiirrolla maksettaessa kestää yleensä kaksi päivää ennen kuin rahat ovat vastaanottajan tilillä.

Ruotsissa useimmat yritykset haluavat alusta lähtien luottotilin tasapainottaakseen maksuvalmiuttaan. Suomessa taas halutaan varmistaa rahan nopea kiero, jotta vältetään luottoihin liittyviltä koroilta.

Ruotsissa ei olla SEPAn eli ”Single Euro Payments Area”-maksujärjestelmän käytössä ja soveltamisessa yhtä pitkällä kuin Suomessa eivätkä SEPAn vaikutukset Ruotsissa euroalueen ulkopuolisena maana ole yhtä merkittäviä kuin Suomessa. SEPAn käyttöönotto antaa yksityishenkilöille, yrityksille ja muille toimijoille samat mahdollisuudet maksaa ja saada maksuja maiden välillä kuin maksettaessa yksittäisen euromaan sisällä.

4.3 E-tunniste ja sähköiset palvelut

Yrityksen pääsy sähköisiin palveluihin on yhdistetty henkilön tunnistamiseen – ei yrityksen

tunnustamiseen. Viranomaisten sähköisiin palveluihin pääsemiseen vaaditaan sekä ruotsalainen yritystunnus (organisasjonsnummer) että ruotsalainen henkilötunnus (personnummer) yrityksen edustajalta. Väliaikainen henkilötunnus (samordningsnummer) ei ole riittävä.

Agentin, jolla on ruotsalainen henkilötunnus, käyttäminen

Ruotsissa oleva yritys, jonka ulkomalaisilla omistajilla ei ole ruotsalaista henkilötunnusta, voivat käyttää agenttia, jolla on ruotsalainen henkilötunnus. Agentin avulla päästään Skatteverket:n sähköisiin palveluihin.

[Hakemus sähköisiin palveluihin](#)

(<http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/sjalvservice/blanketterbroschyror/blanketter/info/4809.4.6efe6285127ab4f1d2580003932.html>)

Paperisia lomakkeita on myös edelleen käytössä Skatteverket:llä ja muilla viranomaisilla.

5 RAHOITUS

5.1 Vientitoiminnan rahoitusmahdollisuudet Suomessa

Kansainvälistymiseen on haettavissa rahoitusta mm. seuraavista lähteistä:

ELY-keskus, Finnvera, Tekes ja Nopef.

ELY-keskusten (www.ely-keskus.fi) asiantuntijat auttavat yrityksiä ja tutkimusyksiköitä löytämään sopivia kansainvälistymistapoja. ELY-keskukset auttavat myös pääsemään mukaan EU:n rahoittamiin tutkimushankkeisiin. ELY rahoittaa myös vientirenkaita.

Vientirenkaat on tehokas tapa viennin aloittamiseen uusilla markkinoilla.

Vientirengastoiminnan tavoite on auttaa yrityksiä viennin käynnistämisessä ja uusien myynti- ja markkinointikanavien rakentamisessa. Vientirenkaat ovat 4-6 yrityksen yhteisprojekteja, joissa yritysten tuotteet tai palvelut täydentävät toisiaan. Vientirenkaalle nimetään yhteinen vetäjä, vientipäällikkö, jonka tehtävänä on vientitoiminnan aloittaminen. Vientirengasprojekteissa hyödynnetään työ- ja elinkeinoministeriön vientiverkostoille suunnattua rahoitusta.

[Yritysten yhteishankkeet ja niiden tuki](#)

(https://www.tem.fi/yritykset/yritysten_kansainvalistymisen_edistaminen/yritysten_yhteishankkeet_ja_niiden_tuki)

Finnvera (www.finnvera.fi) tarjoaa erilaisia rahoitusratkaisuja kansainvälistyville suomalaisille yrityksille. Rahoitustarpeiden kohdalle on listattu osa tarpeeseen soveltuvista Finnveran tuotteista.

Tekes (www.tekes.fi) luo aktiivisesti yhteyksiä maailman huippuyliopistoihin ja - tutkimuslaitoksiin. Yritykset ja tutkimusyksiköt voivat parhaiten hyödyntää näitä kansainvälisiä verkostoja osallistumalla Tekesin ohjelmaan tai yksittäiseen Tekesin rahoittamaan projektiin.

Nopef (www.nopef.com), Pohjoismaiden projektivientirahasto, on osa Pohjoismaiden ministerineuvoston organisaatiota. Nopef pyrkii toiminnassaan edistämään ja kehittämään pohjoismaista yhteistyötä sekä luomaan pohjoismaista lisäarvoa.

5.2 Vientitoiminnan rahoitusmahdollisuudet Ruotsissa

Monissa Ruotsin kunnissa on elinkeinoasiamiehiä (affärsutvecklare), jotka auttavat yrityksiä sijoittumaan Ruotsiin. Elinkeinoasiamiehet auttavat luomaan verkostoa kunnassa toisiin yrityksiin, organisaatioihin ja viraanomaisiin. Lisäksi he voivat auttaa lupa- ja tila-asioissa. Kannattaa ottaa yhteyttä kuntaan, johon yritys aikoo sijoittautua:

[Ruotsin kuntien osoitetiedot](#)

(<http://skl.se/tjanster/kommunerlandsting/adressuppgifterkommuner.1246.html>)

Almi Företagspartner Ab on valtion omistama emoyhtiö, jolla on 16 alueellista tytäryhtiötä, Almi Invest AB ja IFS Rådgivning AB. Almi-konttoreita on 40 ympäri Ruotsia. Almin visio on luoda mahdollisuuksia ideoille ja kehittää yrityksiä. Almi tarjoaa neuvontaa, lainaa ja riskisijoituksia yrityksen kaikissa vaiheissa - ideasta menestyviin yrityksiin.

[Almi.se](http://www.almi.se)

(<http://www.almi.se/>)

[Tillväxtverket](#)

(<http://www.tillvaxtverket.se/huvudmeny/omtillvaxtverket.4.21099e4211fdb8c87b800017660.html>)

6 TYÖMARKKINAT

6.1 Työturvallisuus - Arbetsmiljöverket

Työnantaja on aina velvollinen varmistamaan, että työ voidaan suorittaa turvallisesti ilman onnettomuuksia. Työnantajalla on velvollisuus opastaa työntekijä riittävästi tehtävänsä ja varmistaa, että työntekijä hallitsee työnsä. Riskien lisäksi työntekijän tulee tietää, miten työn riskejä voi välttää.

Arbetsmiljöverketin sivulta löytyy tietoa työturvallisuudesta

[Arbetsmiljöverket](#)

(<http://www.av.se/roller/arbetsgivarechef.aspx>)

Työympäristölain (Arbetsmiljölagen) mukaan työnantajan ja työntekijöiden on tehtävä yhteistyötä työympäristön hyväksi. Työnantaja on viime kädessä vastuussa työympäristöstä, mutta työntekijöiden tulee osallistua työympäristön hyväksi tehtävään kehitystyöhön.

[Arbetsmiljö upplysningen](#)

(<http://www.arbetsmiljoupplysningen.se/Vem-gor-vad/Samverkan-gynnar-arbetsmiljon/>)

6.2 Työmarkkinaosapuolet

Työpaikalla työehtosopimus voi olla yleissitova tai vapaaehtoinen sopimus.

Yleissitova työehtosopimus (**kollektivavtal**)

on työnantajan ja ammattiliiton välinen kirjallinen sopimus palkoista ja työehdoista.

Yleissitova työehtosopimus on voimassa työnantajille ja työntekijöille.

Vapaaehtoinen työehtosopimus (**hängavtal**)

Yleissitova työehtosopimus on "vapaaehtoinen" työnantajalle. Vaihtoehtoinen sopimus on työnantajajärjestön jäsenyyden kautta noudatettava työehtosopimus ja ns. hängavtal, joka on työnantajan ja työntekijäorganisaation välinen sopimus voimassa olevan yleissitovan sopimuksen soveltamisesta työpaikalla. Työnantajan on neuvoteltava yleissitova tai paikallinen työehtosopimus, jos ammattiyhdistys sopimusta pyytää.

[Kollektivavtal - Hängavtal](#)

(<https://www.verksam.se/driva/personal/kollektivavtal>)

Svenskt Näringsliv on ruotsalainen työnantajajärjestö, joka edustaa yksityisiä yrityksiä Ruotsissa.

[Svensk Näringsliv](http://www.svensktnaringsliv.se/)

(<http://www.svensktnaringsliv.se/>)

Tietoa ruotsalaisista ammattijärjestöistä:

[Lista ruotsalaisista ammattijärjestöistä](http://fackförbund.nu/)

(<http://fackförbund.nu/>)

Oikean ammattijärjestön löytäminen

[Fackforbunden.se](http://fackforbunden.se)

(<http://fackforbunden.se/>)

tai

[Din guide till rätt fackförbund](http://www.bli-medlem-i-facket.se/)

(<http://www.bli-medlem-i-facket.se/>)

6.3 Työterveyshoito Ruotsissa (Hälsovård)

Työterveyshuolto on ehkäisevää terveydenhoitoa ja osa työympäristöä. Työnantajan tulee varmistaa, että työntekijät saavat työterveyshoitoa, jota ammatilliset työolot edellyttävät. Työterveyshuolto ei ole perinteistä terveyden- ja sairaudenhoitoa. Työterveys varmistaa työympäristön, organisaation, tuottavuuden ja terveyden yhteensovittamisen

Tässä muutamia esimerkkejä työterveyshuollosta:

- työmenetelmät
- lääkärintarkastukset
- ergonomia
- uudelleen koulutus ja kuntoutus

[Hälsovård](https://www.verksam.se/driva/personal/personalvard)

(<https://www.verksam.se/driva/personal/personalvard>)

7 LIITTEITÄ

7.1 Julkiset kilpailutukset

Ruotsin julkisen sektorin markkinat tarjoavat paljon mahdollisuuksia yrityksille, joilla on kilpailukykyisiä tuotteita tarjottavanaan. Vuosittain kilpailutetaan Ruotsissa palveluita, tuotteita ja urakoita 50 miljardilla eurolla. Kenellä tahansa on oikeus olla mukana julkisissa hankintakilpailuissa.

Ohjeita julkisiin hankintamenettelyihin

- Keskity oikeisiin hankintakilpailuihin – mitkä hankinnat ovat kiinnostavimmat?
- Rakenna suhteita – on vaikeampaa voittaa, jos ei ole asiakassuhdetta hankintaan johtavaan viranomaiseen.
- Markkinoi ja pidä yhteyttä – älä anna ostajan unohtaa kilpailuetujasi. Vahvat tavaramerkit hyväksytään helpommin hankintakilpailuissa.
- Ota selvää markkinoista – ketkä ovat viralliset päätöksentekijät? Keitä ovat todelliset päätöksentekijät?
- Opettele kirjoittamaan tarjouksia – termit, muoto, argumentit. Useimmissa tapauksissa pitää käyttää ruotsia, muuten englantia.
- Ole luova – se ei ole niin vaikeata kuin moni uskoo. Määräyksissä kerrotaan vain se, miten kilpailutus muodollisesti etenee, ei miten hyvä kauppa tehdään.
- Tarjoa vain sitä mitä halutaan ostaa – kaikki muu on turhaa.

Ruotsin ja Euroopan ajankohtaiset julkiset hankinnat on kerätty [Offentligaupphandlingar.se](http://www.offentligaupphandlingar.se) –sivustolle:

[Offentligaupphandlingar.se](http://www.offentligaupphandlingar.se)

(<http://www.offentligaupphandlingar.se/>)

7.2 LKAB:n tarjouspyynnöt

LKAB –tarjouksia pääsee seuraamaan kirjautumalla LKAB:n sivulla:

[LKAB-tarjoukset](http://www.lkab.com/sv/Leverantor/)

(<http://www.lkab.com/sv/Leverantor/>)

Rekisteröinti antaa mahdollisuuden tarkastella tarjouksia ja pyytää lisää tietoa.

Huom!

Jos löytyy kiinnostava tarjouspyyntö, johon yrityksellä on parempi ratkaisu kuin mitä LKAB ehdottaa, niin LKAB:hen kannattaa ottaa yhteyttä ostajaan ja sopia tapaaminen. Tapaamiseen tulee kutsua ostaja ja tekniikasta vastaava projektipäällikkö sekä ruotsinkielinen henkilö.

7.3 Kuljetustuki

Kuljetustuki on tarkoitettu harvaan asutuilla alueilla toimivien pk-yritysten valmistamien tuotteiden kuljetuksiin. Tuen avulla kompensoidaan pitkistä välimatkoista johtuvia korkeampia kuljetuskustannuksia.

Kuljetustukea myönnetään Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Kainuun, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Etelä-Savon maakuntien sekä Saarijärven-Viitasaaren seutukunnan alueella toimiville pk-yrityksille niiden pitkän matkan tavarankuljetuksista.

Asetus alueellisesta kuljetustuesta tuli voimaan 1.1.2015 ja sitä sovelletaan 2014–2017 tapahtuviin kuljetuksiin. Kuljetustukea haetaan kalenterivuositain jälkikäteen ELY-keskuksesta.

[Alueellinen kuljetustuki vuosina 2014 - 2017](#)

(<https://www.ely-keskus.fi/web/ely/kuljetustuki#.VSTmKvmsVAs>)

7.4 Myyntitekniikka ja – kulttuuria Ruotsissa

Rajojen ylittävässä kaupankäynnissä kannattaa selvittää liikekulttuurien yhtäläisyyksiä ja eroja. Ruotsin ja Suomen väliset erot ilmenevät eniten siinä miten suhtaudutaan ajankäyttöön, johtajuuteen, velvollisuuteen/vastuuseen, projekteihin sekä muutoksiin.

Ruotsissa aikaa käytetään laadun mittarina – mitä pidempi aika, sen korkeampi laatu. Suomessa taas aika on tehokkuuden mittapuu – nopeus on tehokkuutta. Nämä kaksi suhtautumistapaa vaikuttavat kokouksiin, päätöksiin, kampanjoihin jne.

Ruotsalaisessa projektissa suunnittelu on suuri osa suoritusta. Suunniteltu rakenne ohjaa itse suoritusta. Suomessa projektia ohjaa välitön toiminta, jolle muoto luodaan jälkikäteen.

Suomalaisen esimiehen odotetaan ohjaavan ja delegoivan työt. Johtaminen tapahtuu jakamalla ohjeita, ja alaiset näkevät esimiehen auktoriteettina.

Ruotsalainen esimies johtaa läsnäolon, osanoton ja tiedonvälityksen kautta.

Ruotsalainen tapa kommunikoida on kuvaavaa ja osallistuvaa. Suomalainen tapa on suora, selvä ja nopea.

Myyntitekniikkaa ja ruotsalaisten kommenttien tulkkauksesta

Sana, jota kannatta erityisesti varoa Ruotsissa on "intressant", jonka me tulkitsemme kiinnostukseksi, mutta joka ei välttämättä tarkoita mitään. Se voi jopa tarkoittaa, ettei asia kiinnosta ollenkaan. Lisäksi pitää ymmärtää on, että mitä etelämmäksi Ruotsissa mennään, sitä hankalampi on saada palaveriaikaa päättäjiltä. On myös syytä muistaa, että kaupat tehdään aina kahden henkilön välillä, minkä takia on hyvä ottaa selvää minkälaista henkilöä olet menossa tapaamaan.

Jos hän on

... besser wisser - anna kaksi vaihtoehtoa, jotta hän voi päättää

... pälpättäjä - hänelle pitää tehdä päätös. Muuten tulee vain hauska puhepalaveri

...laatuhenkilö - paperit, sertifikaatit jne kuntoon ja muista saada hänet puhumaan

Jokainen myyntipalaveri edellyttää hyvää valmistautumista ennen kuin lähestytään ruotsalaisen yrityksen päättäjää.

Seuraavassa vinkkejä myymiseen:

1. Asiakastarve

Tiedätkö,

- Milloin asiakkaalla on varaa ostaa?
- Millainen heidän budjettinsa on?
- Onko neuvotteluja käynnissä muiden kanssa?
- Ovatko he tyytyväisiä nykyiseen tuotteeseen?
- Onko heillä uusi toimitusjohtaja?
- Mistä ongelmasta on kyse?
- Miltä heidän ratkaisu näyttää tänään?
- Millaista ratkaisua aiot esittää?
- Onko henkilöllä päätösvaltaa? Turha tavata muita kuin päättäjiä.

2. *Soita ensin ja sitten sähköpostilla varmistat ajan ja paikan*

... älä lähetä materiaalia ... www osoitteen voit antaa

Muista myydä vain vierailu, älä kerro kaikkea jo puhelimesta - niin onnistut sopimaan vierailun.

3. *Soita mieluummin ennen klo 09:00 ja klo 16:00 jälkeen päivittäin*

Muut ajat käyvät myös, mutta päättäjät ovat yleensä päivisin varattuina.

Muista varatessa kertoa myös vierailun pituus. Esim. 30 minuuttia ja jos on kiinnostusta, voit jatkaa kokousta enintään 1 tuntiin. Tämä voi helpottaa vierailun saamista. 30 minuutin myyntitapaamisen saaminen on helpompaa kuin pidemmän.

7.5 Töihin Ruotsiin

1. Ota ensiksi yhteyttä omaan TE-toimistoosi. Kerro heille, että haluat hakea töitä Ruotsista.
2. Näin varmistat sen, että saat pitää työttömyyskorvauksesi, jos sinulla sellainen on, ja sen, että saat Ruotsissa tilapäisen henkilötunnuksen, ja voit hakea siellä töitä.
6. TE-keskuksessa on EURES asiantuntija, joka auttaa sinua selvittämään työpaikka tarjonnan Pohjois-Ruotsissa.
7. Valmistele oma ansioluettelosi, josta näkyvät yhteystietosi, koulutus, kokemus ja suositelijasi, ruotsin kielellä. Käännökset sinun tulee hoitaa itse.
8. Ruotsista etsit sopivia paikkoja:
www.arbetsformedlingen.se<<http://www.arbetsformedlingen.se>> , useita kieliversioita
9. Yllä olevissa osoitteissa on noin 1/3 kaikista avoimista työpaikoista. Loput löytyvät yritysten ja yrittäjäyhdistysten omilta nettisivuilta, joita voit kysyä esimerkiksi Pohjois-Ruotsin työnvälityksistä, kuten Kiruna ja Gällivare.
10. Kiirunassa ja Gällivaarassa saat suomenkielistä palvelua, kun pyydät sitä ensin ruotsiksi.
11. Ruotsissa LKAB:lla on yleensä vaatimuksena ammattilukio, hyväksytty ruotsi, matematiikka, englanti ja B-ajokortti.
12. Korkeakoulutetulla insinöörillä vaatimuksena on sujuva englanti, ei välttämättä ruotsi.

7.6 Ruotsin kieli

Kielitaito on suurin yksittäinen este suomalaisten yritysten toiminnalle Ruotsissa. Ruotsin kielen taito avaa merkittävät työ- ja markkinointimahdollisuudet muihin Pohjoismaihin ja antaa kilpailuedun suhteessa muihin eurooppalaisiin maihin. Suomalaisten yritysten tulisi panostaa työntekijöidensä kielikoulutukseen, ruotsin ohella myös englannin kielessä. Joissakin kansainvälisissä urakoissa työntekijöiden kielitaidolle asetetaan turvallisuussyistä tiukat määräykset. Tämä koskee kaikkia yrityksiä koosta ja toimialasta riippumatta.

8 LÄHTEET

Alueellinen tuki - Almi

<http://www.almi.se/>

Ammattijärjestöt

<http://www.bli-medlem-i-facket.se/>

Arbetsmiljöverket

<http://www.av.se/>

Bolagsverket

<http://bolagsverket.se/>

Business Sweden

<http://www.business-sweden.se/>

FIN-SVE – Suomalais-ruotsalainen kauppakamari

<http://www.finsve.com/>

Julkiset hankinnat

<http://www.offentligaupphandlingar.se/>

Pohjoiskalotin Rajaneuvonta

<http://www.granstjanst.net/fi/yritykselle?lang=fi>

Sinun Pohjolasi (Työskentely, Muutto, Koulutus, Rahoitus Pohjoismaissa)

<http://www.norden.org/fi/sinun-pohjolasi>

Skatteverket

<http://www.skatteverket.se/privat.4.76a43be412206334b89800052864.html>

Svensk näringsliv

<http://www.svensknaringsliv.se/>

Tulli

<http://www.tulli.fi/>

Verksamt.se - Bolagsverket, Skatteverket ja Tillväxtverket –yhteistyö

<https://www.verksamt.se>